

JEUGD EN VEILIGHEID

Veiligheidsthema: Jeugd en Veiligheid

Omschrijving uit het Integraal Veiligheidsbeleid Bonaire 2018 – 2021:

Het thema Jeugd en Veiligheid heeft betrekking op (individuele of groepen) probleemjongeren. Probleemjongeren met (vaak) meerdere problemen waarbij een persoonsgerichte aanpak nodig is. Dit kan samenhangen met overlast door gebruik van alcohol en drugs in de openbare ruimte. De focus voor de komende vier jaar is het stellen van grenzen aan criminaliteit, de overlast die hiermee samengaat en het bieden van perspectief aan jongeren.

Hoofdpijnen van de aanpak 2018-2021:

- **Veiligheidsgevoelens en perspectief:**
 1. Het vergroten van het veiligheidsgevoel onder jongeren;
 2. Bieden van perspectief aan jongeren.
- **Overlast, alcohol en drugs:**
 3. Inzicht in en het terugdringen van (alcohol-, drugs-, geluids-)overlast en criminaliteit door jongeren;
- **Jeugdcriminaliteit:**
 4. Meer inzicht in de omvang van jeugdcriminaliteit;
 5. Betere signalering en registratie van jeugdcriminaliteit;
 6. Handhaving Jeugdstrafrecht;

Strategische samenwerkingspartners:

Openbaar Ministerie – Korps Politie Caribisch Nederland – Openbaar Lichaam Bonaire S&Z (incl. Publieke gezondheid) - Openbaar Lichaam Bonaire T&H – Openbaar Lichaam Bonaire JAZ – Ministerie Justitie en Veiligheid – Centrum voor Jeugd en Gezin – Voogdijraad – Jeugdzorg en Gezinsvoogdij CN – Reclassering – Veiligheidshuis

Overige partners:

Scholen – leerplichtambtenaren – Mental Health Caribbean – Ministerie Onderwijs Cultuur Wetenschap – Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid – Ministerie Volksgezondheid Welzijn Sport - Jong Bonaire – Expertisecentrum Onderwijs Zorg – Krusada – Integrale Wijkaanpak

Aanpak	Doel	Wat hebben we tot nu toe gedaan?	Wat gaan we doen in 2018 – 2019?
Veiligheidsgevoelens en perspectief jongeren	Vergroten veiligheidsgevoelens onder jongeren (van 76,3% naar 81,4%)	Diverse participatietrajecten voor jongeren: <ol style="list-style-type: none"> 1) "alleen jij bepaalt wie je bent" 2) "participatie jongeren in theater" 3) "pesten op school" <p>Het Directiebestuur Jeugd heeft in augustus 2018 een verwijskaart voor jeugdhulpverlening en jeugd GGZ opgesteld.</p>	<i>Blijven inzetten op participatietrajecten voor jongeren</i> <u>Betrokken:</u> alle partners <u>Regie:</u> verschildt per project <u>Kosten / capaciteit:</u> binnen huidige budgetten en capaciteit
Overlast, alcohol en drugs	Inzicht in en terugdringen van (alcohol-, drugs-, geluids-) overlast en criminaliteit door	Algemene voorlichtingscampagnes vanuit PG samen met MHC rondom feestdagen Pilot gestart bij de SGB rondom	<i>Voorlichtingscampagnes over de risico's van overmatig alcohol en drugsgebruik</i> <u>Betrokken:</u> SGB, OLB (S&Z, publieke gezondheid), KPCN <u>Regie:</u> afhankelijk van campagne <u>Kosten/capaciteit:</u> binnen huidige capaciteit en begroting(en)

	jongeren	<p>drugs: leerlingen SGB inclusief MBO.</p> <p>KPCN geeft voorlichting op basisscholen op verschillende thema's ("doe effe normaal" campagnes): baldadigheid, alcohol/drugs, verkeersveiligheid.</p> <p>In het Integraal Jeugdbeleidsplan Bonaire 2015-2020 is reeds aandacht besteed aan het gebruik van genotmiddelen onder jongeren en is gestart met het project "Preventie genotmiddelen gebruik"</p> <p>Toezicht en handhaving (OLB) controleert of er geen alcohol verkocht wordt aan jeugdigen (<18 jaar) en of de juiste vergunningen zijn verstrekt.</p> <p>Wijkscans & registratie van criminaliteit en overlast</p>	<p><i>Goede uitgifte van & toezicht op vergunningen drank- en horecagelegenheden</i> <i>Onder andere onderzoek naar invoering Bibob-light variant bij vergunningverlening</i> <u>Betrokken:</u> OLB (directies R&O,T&H, JAZ en kabinet gezaghebber) <u>Regie:</u> OLB, kabinet gezaghebber <u>Kosten/capaciteit:</u> binnen huidige begroting en capaciteit</p> <p><i>Integrale controles (8 per jaar) in de aanpak van overlast bij risicolocaties, met name gericht op illegale prostitutie, drank- en drugsoverlast, bouwtoezicht en horeca:</i> <u>Betrokken:</u> uitvoerende organisaties: KPCN, OLB (directie T&H), IND, Arbeidsinspectie Procesmatige organisaties (follow up, strafrechtelijk/vergunningen): OLB (kabinet gezaghebber, directie JAZ), OM, KPCN. <u>Regie:</u> OLB, directie T&H <u>Kosten/capaciteit:</u> binnen de huidige capaciteit. <u>Flankerend:</u> handhavingsarrangementen Bavpol worden opgesteld vanuit de stuurgroep Bavpol. Hierin staan beschreven, op basis van wettelijke taken, wie waar verantwoordelijk voor is, wat de follow up is en monitoring. Deze arrangementen hebben betrekking op bovenstaande, maar zijn ook breder toepasbaar op alle handhavingstaken van de Bavpols.</p> <p><i>Controles drank- en horecagelegenheden, met prioriteit de handhaving van de leeftijdsgrens voor alcohol</i> <u>Betrokken:</u> OLB (directie T&H), KPCN <u>Regie:</u> OLB, directie T&H <u>Kosten / capaciteit:</u> binnen de huidige capaciteit</p>
Jeugdcriminaliteit	<p>Meer inzicht in de omvang van jeugdcriminaliteit</p> <p>Betere signalering en registratie van jeugdcriminaliteit</p>	<p>Op het gebied van jeugd(criminaliteit) bestaan verschillende overleggen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Casusoverleg jeugd Veiligheidshuis - Directieberaad Jeugd - Jeugd casusoverleg (JCO) - Casusoverleg jeugdzorg <p>Het Directieberaad Jeugd heeft in augustus 2018 een verwijkskaart voor jeugdhulpverlening en jeugd GGZ opgesteld.</p>	<p><i>Top X jeugdige criminelen / probleemjongeren</i> Op basis van informatie KPCN, OM, leerplicht, Voogdijraad, JGCN, Veiligheidshuis <u>Betrokken:</u> OM, KPCN, Min JenV, Voogdijraad, JGCN, Reclassering, Veiligheidshuis, Leerplichtambtenaar <u>Regie:</u> Veiligheidshuis <u>Kosten/capaciteit:</u> binnen huidige capaciteit</p> <p><i>Top 3 jeugdproblematiek opnemen in wijkscans</i> <u>Betrokken:</u> KPCN (barioregisseurs), partners in de justitie- en zorgketen <u>Regie:</u> KPCN (barioregisseurs) <u>Kosten/capaciteit:</u> binnen huidige capaciteit</p> <p><i>Versterken van de keten:</i> Bestaande uit: evaluatie resultaten Directieberaad Jeugd, ondersteunen scholen en ouders, investeren en ondersteunen sport- en jeugdleiders, vaststellen Beleidsplan Leerplicht Bonaire 2018-2021. <u>Betrokken:</u> OLB (S&Z, integrale wijkaanpak, kabinet gezaghebber), CJG, Scholen, Leerplicht, Jong Bonaire, EOZ, Integrale Wijkaanpak, Krusada, KPCN, OM, Voogdijraad, JGCN, Reclassering, Veiligheidshuis, MHC, Jeugdleiders/sportleiders. <u>Regie:</u> OLB S&Z en Directieberaad Jeugd</p>

			<u>Kosten/capaciteit:</u> binnen de huidige capaciteit
Jeugdcriminaliteit	Invoering jeugdstrafrecht	Vorbereidingen gestart	<u>Vorbereiding op de invoering van het jeugdstrafrecht</u> <u>Betrokken:</u> OM, KPCN, OLB (kabinet gezaghebber, directie S&Z), ministerie JenV, CJG, Voogdijraad, JGCN, SRN, Veiligheidshuis <u>Regie:</u> OM <u>Kosten/capaciteit:</u> binnen huidige capaciteit

1. Veiligheidsgevoelens en perspectief

a. Vergroten veiligheidsgevoelens onder jongdigen

Uit de omnibusenquête van het CBS blijkt dat het veiligheidsgevoel onder jongeren tussen 15 en 25 jaar het laagst is van alle leeftijdsgroepen op Bonaire (76,3% voelt zich nooit onveilig, tegenover het gemiddelde van 81,4%). Het is belangrijk dat onze jeugd zich thuis, op school en in hun vrije tijd veilig voelt. Om het veiligheidsgevoel van jongeren te vergroten wordt ingezet op participatie en voorlichting. Daarnaast zal de inzet op een veilige en woon- en leefomgeving naar verwachting ook effect hebben op het veiligheidsgevoel van inwoners, ook onder jongeren.

Doelstelling uit het beleidsplan: het vergroten van het veiligheidsgevoel onder jongeren (van 76,3% naar 81,4% van de jongeren dat zich nooit onveilig voelt).

- Participatietrajecten voor jongeren

Afgelopen jaren is ingezet op diverse participatietrajecten voor jongeren. Dat zal in 2018-2019 gecontinueerd worden. Onder andere met de volgende trajecten:

- *“Alleen jij bepaalt wie je bent”*: dit is een sport-gerelateerd traject om jongeren (die op het verkeerde pad dreigen te raken) te laten deelnemen in verschillende sporten binnen het Koninkrijk. In oktober 2018 vindt een jaarlijkse toernooi plaats op Aruba. Initiatief vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid, overgedragen aan de Stichting Laureus Foundation the Netherlands.
- *“Participatie jongeren in theater”*: een interactief theater waar een groep van 20 Bonairiaanse jongeren door middel van toneelspel hun gevoelens, gedachten en ideeën over actuele thema’s die te maken hebben met hun behoeftes tot uiting kunnen (konden) brengen.
- Wordt georganiseerd aan het einde van ieder jaar. In samenwerking met *de Rechten van het Kind (Unicef)*. Het CJG en SGB zijn hierbij betrokken.
- *‘Pesten op school:’* er is een programma gemaakt om bij de SGB pestgedrag tegen te gaan. Nadat dit gemeld is bij het Veiligheidshuis hebben de partners zich gecommitteerd om pesten op school tegen te gaan. Het programma ligt in handen van de SGB. Op iedere school is bovendien een *“pestprotocol”* geïmplementeerd.
- *Participatie jongeren tijdens de verkiezingen*: op initiatief van de gezaghebber wordt een project gestart waarbij jongeren actief betrokken worden bij de Eilandraadsverkiezingen van maart 2019.

2. Overlast, alcohol en drugs

a. Inzicht in en het terugdringen van (alcohol-, drugs-, geluids-) overlast en criminaliteit door jongeren

Alcohol- en drugsgebruik kan voor de nodige overlast in de openbare ruimte zorgen. Drank- en drugsgebruik kunnen leiden tot geweld, vernielingen, verloedering en geluidsoverlast. Jongeren zijn een kwetsbare groep als het gaat om drugs en alcohol en daarom wordt specifieke aandacht aan deze doelgroep besteed.

De volgende maatregelen worden in 2018-2019 genomen:

- Voorlichtingscampagnes

In het Integraal Jeugdbeleidsplan Bonaire 2015-2020 is reeds aandacht besteed aan het gebruik van genotmiddelen onder jongeren en is gestart met het project "Preventie genotmiddelen gebruik":

"In 2013 is het project 'Preventie genotmiddelen gebruik' gestart door het Openbaar Lichaam in samenwerking met SVP-CN. Het project 'preventie genotmiddelen gebruik' heeft als specifiek doel om op een structurele, planmatige, integrale wijze en met continuïteit de drugproblematiek op het voortgezet onderwijs aan te pakken waardoor de kans op een gezonde leefstijl toeneemt en de kans op een leefstijl waarin genotmiddelengebruik centraal staat afneemt. Dit sluit aan bij de eerder genoemde "Gezonde Schoolmethode."

Er worden campagnes vanuit Publieke gezondheid samen met MHC rondom feestdagen gehouden. Er wordt ook voorlichting gegeven bij groep 8 van de basisscholen en op aanvraag bij de SGB. Uit onderzoek blijkt dat het gebruik van sterke drank relatief groot is. Bij de SGB is een pilot gestart rondom drugs.

KPCN geeft daarnaast voorlichting op basisscholen op verschillende thema's ("Doe Effe Normaal"): baldadigheid, alcohol/drugs, verkeersveiligheid.

- Vergunningverlening en toezicht drank- en horecagelegenheden

Er wordt onderzocht in hoeverre een Bibob-light variant op Bonaire ingevoerd kan worden, d.w.z. een screeningsinstrument voorafgaand aan vergunningverlening. Het aanscherpen van de controle door middel van vragenformulieren, antecedenten-checks, en meer controle en toezicht in de Drank- en Horecaverordening worden momenteel onderzocht. Aan de hand van een *pilot* ten aanzien van bouw- en drank- en horecaverunningen zullen de werkprocessen worden versterkt. Dit moet leiden tot een betere informatiepositie t.a.v. aanvragers van vergunningen. Toezicht en handhaving (OLB) controleert of er geen alcohol verkocht wordt aan jeugdigen (<18 jaar) en of de juiste vergunningen zijn verstrekt. In het handavingsarrangement wordt uitgewerkt welke sancties volgen bij overtredingen.

- Integrale controles (horeca)

In de bestrijding van overlast (en criminaliteit) zijn integrale controles een krachtig instrument. Alle organisaties die een taak hebben in de handhaving sluiten bij een controle aan. Iedere organisatie blijft verantwoordelijk voor zijn eigen taak, inclusief de opvolging naar aanleiding van de bevindingen.

In 2019 worden 8 integrale controles uitgevoerd, met name gericht op illegale prostitutie, drank- en drugsoverlast, bouwtoezicht en horeca.

- Controles leeftijdsgrens alcohol

Naast de integrale controles zoals boven beschreven vinden er ook reguliere drank- en horecacontroles plaats. Het gaat om alle gelegenheden waar drank wordt verstrekt. Naar verwachting worden er in 2019 ongeveer 60 controles uitgevoerd. Daarbij ligt de nadruk op de verstrekking van alcohol aan minderjarigen.

Belangrijk aandachtspunt in dit kader is de verantwoordelijkheid van de horecaondernemers zelf. Zij zijn primair verantwoordelijk voor een goed verloop van evenementen en uitgaansavonden.

3. Jeugdcriminaliteit

Onder jeugdcriminaliteit wordt verstaan criminaliteit gepleegd door jeugdige veelplegers, criminele jeugdgroepen en (complexe) individuele probleemjongeren.

a. Meer inzicht in de omvang en betere signalering en registratie van jeugdcriminaliteit

Er bestaan veel overleggen op het gebied van jeugd(criminaliteit): casuoverleg jeugdzorg, jeugd casuoverleg, ZAT-team, Directieberaad, casuoverleg Veiligheidshuis. Een volledig beeld over de omvang van de doelgroep bestaat niet. Meldingen komen op verschillende manieren binnen en worden op verschillende plekken behandeld. Binnen het veiligheidshuis zijn afspraken over het aanmelden van complexe casussen in het veiligheidshuis. Deze afspraken moeten breder worden gedragen zodat alle complexe casuïstiek daadwerkelijk binnenkomt bij het Veiligheidshuis.

Er loopt een traject over de uitwisseling van informatiegegevens van cijfers tussen OM, KPCN en Voogdijraad. Cijfers binnen het Veiligheidshuis vormen maar een stukje van de puzzel. Hierbij gaat het alleen om complexe casuïstiek. Er loopt daarnaast ook een traject voor een systeem voor de registratie van risicojongeren (hoeveel jongeren hebben kans om op het verkeerde pad te komen, aan de hand van verschillende criteria).

Het vermoeden bestaat bovendien dat door de lage meldingsbereidheid de huidige cijfers geen goed beeld laten zien van daadwerkelijke problematiek. Het is van belang om inzicht te krijgen in de omvang van de doelgroep en te werken aan een betere signalering en registratie van jeugdcriminaliteit.

Voor 2018-2019 worden de volgende acties opgepakt:

- Top X jeugdige criminelen / probleemjongeren

Op basis van de beschikbare informatie bij KPCN, OM, Veiligheidshuis, Jeugdzorg CN, Reclassering, Directieberaad, Voogdijraad, etc. zal een top X opgesteld worden van probleemjongeren. Deze worden vervolgens besproken in het casuoverleg Veiligheidshuis. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de jongere zelf, maar ook het gezin en de eventuele bredere problematiek binnen het gezin. Aan de hand van de casussen wordt een analyse en aanbevelingen aangeboden aan de stuurgroep Veiligheidshuis.

- Top 3 jeugdproblematiek opnemen in wijkscans

Elk half jaar wordt er wijkscan opgesteld door KPCN. In het uitvoeringsplan Veilige Woon- en Leefomgeving is al de maatregel opgenomen om de wijkscans uit te breiden met signalen vanuit de integrale wijkaanpak. Daarbij wordt gevoegd een top 3 van specifieke jeugdproblematiek. Wat zijn de belangrijkste problemen die spelen ten aanzien van jeugd in iedere wijk?

- Versterken van de keten

In de komende jaren wordt extra aandacht besteed aan het versterken van de jeugdketen. Daarvoor zijn al de nodige stappen in de goede richting gezet. In 2018-2019 wordt daarnaast ingezet op:

- Investeren en ondersteunen sport- en jeugdleiders;

Sport- en jeugdleiders staan dicht bij de kinderen en maken de ouders en thuissituatie mee. Het is belangrijk om in hen te investeren door ze te leren hoe ze signalen kunnen opvangen en daarmee om moeten gaan. De directie S&Z gaat in samenwerking met het Directieboard in kaart brengen om hoeveel leiders het gaat, bijeenkomsten organiseren, korte cursus verzorgen, e.d.

- Ondersteunen van scholen en ouders;

Ook scholen en ouders worden voorgelicht over hoe afwijkend gedrag te signaleren, wat te doen met deze signalen en naar welke hulpverleners verwezen kan worden.

- Evalueren van de resultaten van het Directieboard Jeugd;

In augustus 2018 is de verwijkskaart door het Directieboard Jeugd geïntroduceerd. Daarnaast loopt een aantal pilots en projecten / trajecten (100 kinderen, '12 kinderen', sociale kaart, activiteitenkaart, kindpakket met activiteiten aanbod). Tussen het kabinet gezaghebber en directie S&Z is afgesproken na de zomer van 2018 te evalueren wat de resultaten zijn en op welke manier we nog meer inzicht in elkaar en in de problematiek kunnen krijgen. Gekeken wordt waar de knelpunten zitten in vroege signalering en doorverwijzing en intensieve gezinsbegeleiding. Dit wordt daarna met de samenwerkingspartners besproken.

- Vaststelling 'Beleidsplan Leerplicht Bonaire 2018-2021; afspraken over een eenduidige aanpak'.

Wettelijk vallen de leerplichtambtenaren onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van OCW, de uitvoering en aansturing is in handen van het OLB. Inzet van leerplichtambtenaren levert inzicht op in (voorfase van) overlast en criminaliteit.

Het beleidsplan is opgesteld en wordt op korte termijn aangeboden aan het Bestuurscollege ter vaststelling. Hierin wordt ingegaan op de samenwerking/doorverwijzing in de zorgketen. Dit beleidsplan is in opdracht van het OLB (S&Z) in samenwerking met het ministerie van OCW/RCN opgesteld. Doelstelling van het plan is het vastleggen van uitgangspunten voor een ketenaanpak en weergave van ontwikkelpunten, samenwerkingsafspraken en verantwoordelijkheden.

Het plan is tot stand gekomen in samenwerking met het OM, de Voogdijraad, JGCN, Gemeente Amsterdam, Leerplicht Amsterdam, Aruba, Curaçao en diverse onderwijs-, zorg- en justitiële instellingen Bonaire.

b. Invoering jeugdstrafrecht

Het jeugdstrafrecht wordt in het najaar van 2019 ingevoerd. Ter voorbereiding hierop moeten organisaties zich positioneren en afspraken maken binnen de keten over samenwerking en handhaving.

4. Coördinatie, afspraken, structuur

Het voorzitterschap van de werkgroep Jeugd en Veiligheid ligt in handen van het kabinet van de gezaghebber, meer specifiek de kabinetssecretaris en/of juridisch adviseur. De verschillende thema's worden in diverse overleggen besproken. Zo zal het EPC zich blijven buigen over veelvoorkomende criminaliteit en woninginbraken. Het voorzitterschap van het EPC ligt bij de kabinetschef.

Alle betrokken organisaties nemen ieder hun verantwoordelijkheid in de samenwerking. Dit betekent dat ze het beleid uitdragen en uitvoeren, trends en ontwikkelingen herkennen en deze communiceren, medeverantwoordelijk zijn voor het proces, de inhoud en de uitvoering van het uitvoeringsplan en informatie met elkaar delen.

De voorzitter van de werkgroep is de link naar de veiligheidsdriehoek (bewaakt voortgang van het beleidsplan en de uitvoeringsplannen van alle werkgroepen). Daarnaast wordt via voortgangsrapportages gecommuniceerd naar de driehoek over de actualiteit en ontwikkelingen.

Na vaststelling van het uitvoeringsplan is de overlegcyclus eens per 4 tot 6 weken. Per overleg wordt op basis van de agenda bekeken welke organisaties aanwezig moeten zijn.